

คู่มือเตรียมสอบ นักวิชาการประกันสังคม สำนักงานประกันสังคม

แนวข้อสอบ
220 ข้อ

290 บาท

สารบัญ

หน้า

ความรู้ความสามารถในการศึกษา วิเคราะห์ และสรุปเหตุผล	
โดยการสรุปความ หรือจับประเด็นในข้อความ หรือเรื่องราว	1
แนวข้อสอบ ความรู้ความสามารถในการศึกษา วิเคราะห์ และสรุปเหตุผล	
โดยการสรุปความ หรือจับประเด็นในข้อความ หรือเรื่องราว	1
เฉลยแนวข้อสอบ ความรู้ความสามารถในการศึกษา วิเคราะห์ และสรุปเหตุผล	
โดยการสรุปความ หรือจับประเด็นในข้อความ หรือเรื่องราว	9
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม	10
แนวข้อสอบ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม	10
เฉลยแนวข้อสอบ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม	16
ภาษาไทย	17
แนวข้อสอบ ภาษาไทย	17
เฉลยแนวข้อสอบ ภาษาไทย	28
พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	29
พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	29
แนวข้อสอบ พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	60
เฉลยแนวข้อสอบ พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	65
พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	69
พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537	69
แนวข้อสอบ พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537	88
เฉลยแนวข้อสอบ พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537	92
ความรู้เกี่ยวกับการวางแผน หรือโครงการ และการติดตามผล	95
ความรู้เกี่ยวกับการวางแผน หรือโครงการ และการติดตามผล	95
© การวางแผน หรือโครงการ	95
© การติดตามและประเมินผล	101
แนวข้อสอบ ความรู้เกี่ยวกับการวางแผน หรือโครงการ และการติดตามผล	109
เฉลยแนวข้อสอบ ความรู้เกี่ยวกับการวางแผน หรือโครงการ และการติดตามผล	117

แนวข้อสอบ

ความรู้ความสามารถในการศึกษา วิเคราะห์ และสรุปเหตุผล โดยการสรุปความ หรือจับประเด็นในข้อความ หรือเรื่องราว

การสรุปเหตุผล

☞ คำสั่ง :: พิจารณาข้อที่สมบูรณ์และสมเหตุสมผลที่สุด

1. “ถ้าฝนตกแล้วแดดจะออก วันนี้ฝนตก” ดังนั้นสรุปว่า
 1. วันนี้แดดออก
 2. วันนี้แดดไม่ออก
 3. วันนี้ฝนไม่ตก
 4. ยังสรุปแนนนอนไม่ได้
2. “ถ้าฝนตกแล้วแดดจะออก วันนี้แดดไม่ออก” ดังนั้นสรุปว่า
 1. วันนี้แดดออก
 2. วันนี้แดดไม่ออก
 3. วันนี้ฝนไม่ตก
 4. ยังสรุปแนนนอนไม่ได้
3. “ถ้าฝนตกแล้วแดดจะออก วันนี้แดดออก” ดังนั้นสรุปว่า
 1. วันนี้แดดออก
 2. วันนี้แดดไม่ออก
 3. วันนี้ฝนไม่ตก
 4. ยังสรุปแนนนอนไม่ได้
4. “ถ้าฝนตกแล้วแดดจะออก ถ้าแดดออกแล้วจะไปทะเล” ดังนั้นสรุปว่า
 1. ถ้าฝนตกแล้วจะไม่ไปทะเล
 2. ถ้าฝนตกแล้วจะไปทะเล
 3. ถ้าฝนไม่ตกแล้วจะไปทะเล
 4. ยังสรุปแนนนอนไม่ได้
5. “นกทุกตัวมีปีก แร้งเป็นนก” ดังนั้นสรุปว่า
 1. แร้งมีปีก
 2. แร้งไม่มีปีก
 3. แร้งบินได้
 4. ยังสรุปแนนนอนไม่ได้
6. “นกทุกตัวมีปีก สัตว์ปีกบางตัวบินได้ สัตว์บินได้บางตัวกินพืช” ดังนั้นสรุปว่า
 1. นกทุกตัวกินพืช
 2. สัตว์ปีกทุกตัวกินพืช
 3. นกบางตัวกินพืช
 4. ยังสรุปแนนนอนไม่ได้

ภาษาไทย

แนวข้อสอบ

1. ไอ้เอกเรามีกรรมทำไฉน

จึงจะได้แนบชิดขนิษฐา

คำที่ขีดเส้นใต้อ่านอย่างไรจึงจะไพเราะ

1. อ่านทอดเสียงแล้วปล่อยให้หางเสียงพวนขึ้นจุก
2. อ่านครั้นเสียงให้น้ำเสียงติดขัดสะเทือนอารมณ์
3. อ่านเปลี่ยนเสียงจากเสียงต่ำขึ้นไปเสียงสูง
4. อ่านหลบเสียงจากเสียงสูงลงไปเสียงต่ำ

2. ข้อใดอ่านจังหวะวรรคตอนได้ถูกต้อง

1. ทั้งองค์/ฐานรานร้าถึง/แก้แค้น	เผยอแยกยอด/ทรุดก็/หลุดหัก
2. โอ้เจตีย์/ที่สร้างยัง/ร้าง/รัก	เสียดายนัก/นิกน่าน้ำตา/กระเด็น
3. กระนั้นหรือ/ชื่อเสียง/เกียรติยศ	จะมิหมด/ลวงหน้า/พันตาเห็น
4. เป็นผู้ดีมี/มากแล้ว/ยากเย็น	คิดก็เป็น/อนิจจังเสีย/ทั้งนั้น

3. ยุงทองร้องกะไต้งโห่งดั่ง

เพียงซ้องกลองระฆัง

แต่รสังข์กังสดาลขานเสียง

คำประพันธ์ข้างต้นต้องอ่านตามข้อใด

1. ยุงทองร้อง/กะไต้งโห่งดั่ง
แต่รสังข์/กังสดาลขานเสียง//	เพียงซ้อง/กลองระฆัง//
2. ยุงทอง/ร้องกะไต้งโห่งดั่ง
แต่รสังข์/กังสดาล/ขานเสียง//	เพียงซ้อง/กลอง/ระฆัง//
3. ยุงทอง/ร้องกะไต้งโห่งดั่ง
แต่รสังข์/กังสดาลขานเสียง//	เพียงซ้อง/กลองระฆัง//
4. ยุงทอง/ร้องกะไต้งโห่งดั่ง
แต่รสังข์/กังสดาล/ขานเสียง//	เพียงซ้อง/กลองระฆัง//

พระราชบัญญัติ

ประกันสังคม

พ.ศ. ๒๕๓๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๓

เป็นปีที่ ๔๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓”

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่บทบัญญัติหมวด ๒ ของ ลักษณะ ๒ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและบทบัญญัติมาตรา ๔๐ ให้ใช้บังคับภายในสี่ปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๔๙๗

บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔^๒ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่

(๑) ข้าราชการและลูกจ้างประจำของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น
(๒) นักเรียน นักเรียนพยาบาล นิสิตหรือนักศึกษา ซึ่งเป็นลูกจ้างของโรงเรียนสถานพยาบาล วิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัยนั้น

(๓) ลูกจ้างของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ

(๔) กิจการหรือลูกจ้างอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“ลูกจ้าง”^๓ หมายความว่า ผู้ซึ่งทำงานให้นายจ้างโดยรับค่าจ้าง

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๗/ตอนที่ ๑๖๑/ตอนพิเศษ หน้า ๑/๑ กันยายน ๒๕๓๓

^๒ มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘

^๓ มาตรา ๕ นิยามคำว่า “ลูกจ้าง” แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘

แนวข้อสอบ

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533

1. พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ให้ไว้เมื่อใด

1. วันที่ 11 สิงหาคม พ.ศ. 2533	2. วันที่ 12 สิงหาคม พ.ศ. 2533
3. วันที่ 13 สิงหาคม พ.ศ. 2533	4. วันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ. 2533

2. ตราพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของใคร

1. รัฐสภา	2. วุฒิสภา
3. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	4. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

3. พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 มีผลบังคับใช้เมื่อใด

1. วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
2. เมื่อพ้น 60 วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
3. เมื่อพ้น 90 วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
4. เมื่อพ้น 180 วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

4. พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่

1. ข้าราชการและลูกจ้างประจำของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น
2. นักเรียน นักเรียนพยาบาล นิสิตหรือนักศึกษา ซึ่งเป็นลูกจ้างของโรงเรียนสถานพยาบาล วิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัยนั้น
3. ลูกจ้างของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ
4. ถูกทุกข้อ

5. “การคลอดบุตร” หมายความว่า การที่ทารกออกจากครรภ์มารดาซึ่งมีระยะเวลาตั้งครรภ์ไม่น้อยกว่ากี่สัปดาห์ ไม่ว่าทารกจะมีชีวิตรอดอยู่หรือไม่

1. 18 สัปดาห์	2. 24 สัปดาห์	3. 28 สัปดาห์	4. 32 สัปดาห์

6. ใครเป็นประธานกรรมการ “คณะกรรมการประกันสังคม”

1. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	2. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน
3. ปลัดกระทรวงมหาดไทย	4. ปลัดกระทรวงแรงงาน

เฉลยแนวข้อสอบ

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533

ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ
1	1	6	4	11	2	16	4	21	4
2	1	7	4	12	1	17	3	22	2
3	1	8	3	13	4	18	3	23	4
4	4	9	1	14	1	19	3	24	1
5	3	10	4	15	3	20	2	25	2

1. เฉลยข้อ 1. วันที่ 11 สิงหาคม พ.ศ. 2533
เหตุผล ให้ไว้ ณ วันที่ 11 สิงหาคม พ.ศ. 2533
2. เฉลยข้อ 1. รัฐสภา
เหตุผล ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
3. เฉลยข้อ 1. วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
เหตุผล พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่บทบัญญัติหมวด 2 ของ ลักษณะ 2 ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและบทบัญญัติมาตรา 40 ให้ใช้บังคับภายในสี่ปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ
4. เฉลยข้อ 4. ถูกทุกข้อ
เหตุผล พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช่บังคับแก่
 - (1) ข้าราชการและลูกจ้างประจำของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และ ราชการส่วนท้องถิ่น
 - (2) นักเรียน นักเรียนพยาบาล นิสิตหรือนักศึกษา ซึ่งเป็นลูกจ้างของโรงเรียน สถานพยาบาล วิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัยนั้น
 - (3) ลูกจ้างของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ.....
5. เฉลยข้อ 3. 28 สัปดาห์
เหตุผล “การคลอดบุตร” หมายความว่า การที่ทารกออกจากครรภ์มารดาซึ่งมีระยะเวลาตั้งครรภ์ไม่น้อยกว่ายี่สิบแปดสัปดาห์ ไม่ว่าทารกจะมีชีวิตรอดอยู่หรือไม่

พระราชบัญญัติ

เงินทดแทน

พ.ศ. ๒๕๓๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๗

เป็นปีที่ ๔๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานในส่วนที่เกี่ยวกับเงินทดแทนและกองทุนเงินทดแทน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗”

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกข้อ ๒ (๖) และข้อ ๙ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๓ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ และข้อ ๓ และข้อ ๑๐ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๓ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๓ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๓๓

บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้ง กับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔^๒ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่

(๑) ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น เฉพาะข้าราชการหรือ ลูกจ้างประจำ

(๒) รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์

(๓) รัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ สำหรับลูกจ้างซึ่งมิใช่เป็นการจ้างงานในประเทศ

(๔) นายจ้างอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๑/ตอนที่ ๒๘ ก/หน้า ๓/๓๐ มิถุนายน ๒๕๓๗

^๒ มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเงินทดแทน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

แนวข้อสอบ

พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537

1. พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 ให้ไว้เมื่อใด

1. วันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2537	2. วันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2537
3. วันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2537	4. วันที่ 16 มิถุนายน พ.ศ. 2537

2. ตราพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 ขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของใคร

1. รัฐสภา	2. วุฒิสภา
3. สมาชิกผู้แทนราษฎร	4. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

3. พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 มีผลบังคับใช้เมื่อใด

1. วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
2. เมื่อพ้น 60 วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
3. เมื่อพ้น 90 วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
4. เมื่อพ้น 180 วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

4. พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่

1. ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น เฉพาะข้าราชการหรือลูกจ้างประจำ
2. รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์
3. รัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ สำหรับลูกจ้างซึ่งมิใช่เป็นการจ้างงานในประเทศ
4. ถูกทุกข้อ

5. ใครเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537

1. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	2. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน
3. ปลัดกระทรวงมหาดไทย	4. ปลัดกระทรวงแรงงาน

เฉลยแนวข้อสอบ

พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537

ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ
1	3	5	2	9	4	13	3	17	2
2	1	6	2	10	3	14	4	18	1
3	1	7	2	11	4	15	1	19	1
4	4	8	3	12	3	16	2	20	4

1. เฉลยข้อ 3. วันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2537
เหตุผล ให้ไว้ ณ วันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2537
2. เฉลยข้อ 1. รัฐสภา
เหตุผล ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
3. เฉลยข้อ 1. วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
เหตุผล พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
4. เฉลยข้อ 4. ถูกทุกข้อ
เหตุผล พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช่บังคับแก่
 - (1) ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น เฉพาะข้าราชการหรือลูกจ้างประจำ
 - (2) รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์
 - (3) รัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ สำหรับลูกจ้างซึ่งมิใช่เป็นการจ้างงานในประเทศ.....
5. เฉลยข้อ 2. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน
เหตุผล ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน* รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
6. เฉลยข้อ 2. กระทรวงแรงงาน
เหตุผล ให้กระทรวงแรงงาน* มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางนิติศาสตร์เพื่อมีอำนาจฟ้องคดีและแก้ต่างคดีเกี่ยวกับเงินทดแทนตามพระราชบัญญัตินี้ให้แก่ลูกจ้างหรือผู้มีสิทธิตามมาตรา 20

ความรู้เกี่ยวกับการวางแผน หรือโครงการ และการติดตามผล

การวางแผน หรือโครงการ

การวางแผน (Planning) มาจากคำในภาษาละตินว่า “แพลนัม” (Planum) หมายถึงพื้นที่ราบหรือพิมพ์เขียว คำภาษาอังกฤษใช้ “Planning” (สมบัติ อารังธัญวงศ์. 2540 : 48) ซึ่งหมายถึงกระบวนการวิเคราะห์และการตัดสินใจ ของผู้บริหารที่จะกำหนดวิธีการไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ ให้บรรลุผลตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยนำเอาข้อมูลข่าวสาร (Information) ในอดีตมากำหนดหรือพยากรณ์อนาคต ดังนั้นแนวคิดของการวางแผนจึงมีลักษณะเป็น “ศาสตร์” ที่ต้องใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ (Empirical Information) ที่มีความแม่นยำ และเชื่อถือได้ และจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบที่ชัดเจน และมีความต่อเนื่องกันตามลำดับ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ใช้แผน มีความรู้ และความเข้าใจที่จะสามารถนำไปปฏิบัติ ให้บรรลุผลสำเร็จได้

ประโยชน์ของการวางแผน

การวางแผนทุกระดับจะมีประโยชน์ทั้งต่อผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติดังนี้

1. ป้องกันมิให้เกิดปัญหาและความผิดพลาด หรือลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในการปฏิบัติงานในอนาคต
2. ทำให้องค์การมีกรอบหรือทิศทางในการปฏิบัติงานที่ชัดเจนว่าจะทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และใครทำ ทำให้ผู้บริหารมีความมั่นใจในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จได้ง่าย
3. ช่วยให้เกิดการประหยัดทรัพยากรทางการบริหาร เช่น คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ เวลา ฯลฯ
4. ช่วยให้การปฏิบัติงานรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ เพราะมีแผนเป็นแนวทาง “เปรียบเสมือนเรือที่มีหางเสือ”
5. ช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นระบบ นักบริหารสามารถควบคุม ติดตามการปฏิบัติงาน ได้ง่าย

องค์ประกอบของการวางแผน

องค์ประกอบของการวางแผนที่สำคัญ คือ

1. การกำหนดจุดหมายปลายทาง (Ends) ที่ต้องการบรรลุ ซึ่งมีหลายระดับ คือ
 - 1) จุดมุ่งหมายหรือเป้าประสงค์ (Goals) เป็นการแสดงถึงความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาข้างหน้า ซึ่งมักจะมองในรูปของผลลัพธ์ (Outcomes) ในอนาคตกำหนดอย่างกว้าง ๆ
 - 2) วัตถุประสงค์ (Objective) เป็นองค์ประกอบที่เป็นผลมาจากการแปลงจุดมุ่งหมาย (Goal) ให้เป็นรูปธรรมมากขึ้นเพื่อใช้ในการนำไปปฏิบัติ วัตถุประสงค์จึงเป็นการกำหนดผลผลิต (Output) ที่คาดหวังให้เกิดขึ้นอย่างกว้าง ๆ แต่ชัดเจน และสามารถปฏิบัติได้

3. ขาดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ในการเขียนโครงการบางโครงการขาดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการเขียนโครงการ เป็นผลให้เกิดความยุ่งยากต่อการตรวจสอบ ควบคุมและติดตามการดำเนินงาน และมีผลสืบเนื่องถึงการประเมินผลโครงการด้วย

4. การเขียนโครงการเป็นเรื่องของอนาคต ที่อาจมีความไม่แน่นอนเกิดขึ้น อันเป็นผลมาจากตัวแปรต่าง ๆ ที่ผู้เขียนโครงการไม่สามารถควบคุมได้ เช่น ภัยธรรมชาติต่าง ๆ หรือเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด ได้แก่ การเมือง เศรษฐกิจ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนมีผลกระทบต่อการดำเนินงานทั้งสิ้นและเป็นเรื่องที่ไม่สามารถควบคุมได้ จึงเป็นปัญหาอย่างสำคัญของการเขียนโครงการ

5. ขาดการสนับสนุนจากผู้บริหารองค์กร ในบางครั้งการเขียนโครงการ แม้จะเขียนดีเพียงใด หากผู้บริหารไม่ให้ความสนใจขาดการสนับสนุนในเรื่องงบประมาณ และทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการทำโครงการอย่างเพียงพอ ย่อมจะสร้างปัญหาให้แก่การดำเนินโครงการได้เช่นเดียวกัน

6. ขาดการประสานงานและร่วมมือจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โครงการบางโครงการจำเป็นต้องมีการประสานงานกับองค์กรหรือหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อให้โครงการที่ทำอยู่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โครงการที่จะสำเร็จได้จะต้องได้รับความร่วมมือจากองค์กรหรือหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติตามโครงการด้วย หากขาดการประสานงานและร่วมมือจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องแล้วก็จะทำให้เกิดปัญหาในการทำโครงการ โครงการดังกล่าวก็บรรลุวัตถุประสงค์ได้ยากหรืออาจจะไม่บรรลุวัตถุประสงค์ก็ได้

การติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluation)

ในการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือเอกชน ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบหรือผู้ปฏิบัติงานย่อมต้องการทราบว่าภารกิจที่ได้รับมอบหมายและดำเนินการอยู่มีความเป็นไปได้อย่างไร จะบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ ขณะดำเนินการพบปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง จะสามารถสนองตอบยุทธศาสตร์ของหน่วยงานได้เพียงใด ควรต้องปรับปรุงหรือยุติการดำเนินการหรือไม่ ฯลฯ คำถามเหล่านี้เป็นเรื่องที่ผู้ปฏิบัติจะต้องทราบรายละเอียดของภารกิจนั้น ๆ จากแผนงานหรือโครงการที่ได้รับ มอบหมายทั้งในช่วงก่อนดำเนินการ ระหว่างดำเนินการ หรือ หลังดำเนินการไปแล้ว โดยนำรายละเอียดดังกล่าวมาพิจารณาวิเคราะห์ เพื่อตัดสินคุณค่าของสิ่งที่กำลังจะดำเนินการหรือดำเนินการเสร็จสิ้นไปแล้วโดยวิธีการต่าง ๆ ที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งเรียกโดยรวมว่า การติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluation)

อย่างไรก็ตาม การติดตามและประเมินผลโครงการจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้นจะต้องมีการวางแผนที่ดีตั้งแต่ต้น และต้องมีการบริหารจัดการโครงการที่ดีด้วย จึงจะนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

“การบริหารโครงการ เป็นกระบวนการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้ “โดยส่วนใหญ่วงจรการบริหารโครงการจะยึดหลัก Plan Do Check และ Action (PDCA)

แนวข้อสอบ

ความรู้เกี่ยวกับการวางแผน หรือโครงการ และการติดตามผล

1. ข้อใดเป็นงานอันดับแรกทีนั้นวางแผนต้องดำเนินการ
 1. การพิจารณาข้อจำกัดต่าง ๆ ในองค์การ
 2. การรวบรวมข้อมูลที่เชื่อถือได้
 3. การพัฒนาทางเลือก
 4. การกำหนดวัตถุประสงค์
2. คำใดต่อไปนี้ไม่ใช่กิจกรรมที่ใช้ในการวางแผน
 1. วัตถุประสงค์
 2. แนวทางดำเนินงาน
 3. นโยบาย
 4. งบประมาณ
3. แผนงบประมาณของไทยซึ่งเป็นแผนประจำปีนั้น จัดเป็นแผนประเภทใด
 1. แผนรายปี
 2. แผนงบประมาณ
 3. แผนโครงการ
 4. ถูกทุกข้อ
4. การวางแผนจำแนกตามระยะเวลา คือแผนใด
 1. แผนรายปี
 2. แผนงบประมาณ
 3. แผนระยะ 3 ปี
 4. แผนโครงการ
5. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จัดเป็นแผนงานประเภทใด
 1. แผนกลยุทธ์
 2. แผนปฏิบัติการ
 3. แผนงบประมาณ
 4. แผนนโยบาย
6. แผนกลยุทธ์ (Strategic Plan) มีลักษณะเหมือนแผนอะไร
 1. แผนงานโครงการ
 2. แผนปฏิบัติการ
 3. แผนแม่บท
 4. แผนงบประมาณ
7. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT Analysis) ประกอบด้วยอะไรบ้าง
 1. จุดเด่น จุดด้อย โอกาส อุปสรรค
 2. โอกาส อุปสรรค ภัยคุกคาม จุดเด่น
 3. ภัยคุกคาม อุปสรรค จุดเด่น จุดแข็ง
 4. จุดอ่อน จุดแข็ง อุปสรรค ภัยคุกคาม
8. การวางแผน (Planning) มีลักษณะอย่างไร
 1. เป็นการปฏิบัติ
 2. เป็นกระบวนการอย่างมีขั้นตอน
 3. มีลักษณะไม่หยุดนิ่ง
 4. มีการกระทำต่อเนื่อง